

საქართველო

რედაქცია

აგაფთვით მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი. უპასუხოდ გამოგზავნილი მასალა უფასოდ ითვლება. დაუბეჭდავი საგანგებო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია ღიაა დღის 9-3 საათამდე, გარდა უწყვეტ დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ამვე დროს.

მისამართი:

თბილისი, მოსკოვის ქ. № 4, ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, почт. ящикъ № 76. ტელეგრაფის ადრესი: Тифлисъ. Сакартвело.

კონტრაქტი

გაზეთის ფასი პირველ ნებნისთვის წლის დასრულებამდე 12 მან. ერთი თვით (შელოთ თბილისში) 3 მან. ცალკე № 15 კვ. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტრეის პირველ გვერდზე 40 კვ. უკანასკნელზე 80 კვ. სარედაქციო გვერდზე მიღებულ განცხადებითა ფასი ორჯერ მეტია. სამგლოვანო განცხადება თითოჯერ ზომით: 15x2=8 მანეთი, 20x2=10 მანეთი, 30x2=15 მანეთი. მისამართის გამოცვლა ღირს ქალაქში 75 კვ. ქალაქ გარეთ 1. მანეთი ფული და წარდება, რომელიც კონტრაქტის შედგენის შემთხვევაში კონტრაქტის სახელზე. სარედაქციო განცხადებანი უნდა მოხდეს იქნას არა უგვიანეს 11/2 საათის კონტრაქტში. კონტრაქტი ღიაა დღის 9 საათამდე 3 საათამდე და საღამოს 6-7 ს-მდე.

ტელეფონი

რედაქციისა და კონტრაქტისა 15-73

გაზეთის უინაარსი

სენიგებელი

ყუბანის ყაზახთა რადა საადგილ-მამულთ კომიტეტების წინააღმდეგია. — უკრიანა საკუთარ დამფუძნებელ კრებას იწვევს. — დროებით მთავრობას გადაუწყვეტია დამფუძნებელი კრება პეტროგრადს მიიწვიოს. — მოსკოვიდან ტყვეებს ასახლებენ. — დაიწყო ჩრდილოეთის ოქტის დეპუტატთა საბჭოების ყრილობა. — კომისრებსა და მათ თანამშრომლებს სამხედრო ბეგრადან ანთავისუფლებენ. — მინისტრ კორტაშვილი დეპუტატთა აცნობა კვირიან მე-2-ეს სასწავლებლებსათვის კრედიტი გეხსნებათ, ნაციონალიზაციის საქმეში გამომიჯნულ კომისიის მოუცადეთო.

წერილები

- მეთაური. ერობის შემოღება.
- მ. ბაშაძე. დღევანდელი რუსეთი.
- რუსული პრესა. წერეთელი და ჩეროვი.
- დ. ვედრამისელი. პატიკო ამბარაშვილი, მოთხრობა.
- მ. იმანიშვილი. ბიბლიოგრაფიული შენიშვნა.
- კორნელიანი დენიძე ქუთაისიდან.

თბილისის ქალაქის საბჭოს ანგარიში.
წერილი რედაქციის მიმართ.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტი

იმყოფება ახალ ბინაზე, სასახლის ქუჩა № 5, ქართულ-სამეურნეო ბანკის პირდაპირ. ღიაა ყოველ დღე დღის 10 საათიდან ნაშუადღევს 1 საათამდე და საღამოს 7-9 საათამდე. ამ დროს განხილვებში შეიძლება როგორც ცნობების მიღება, ისე წევრად ჩაწერა და შემოწირულობის შეტანა.

თბილისის

პირველი უზნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ წევრთა და თანამშრომლობა საყოველთაოდ, რომ პარტიის წევრად ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დღის 7-2 საათამდე და საღამოს 6-7 საათამდე მესამე მონათხრობის მოსამართლის ბინაზე (ტურგენილის ქუჩა, სახლი № 4) კონტრაქტის მდევან გ. ყუფიანთან.

მეორე და მესამე უზნის კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ წევრთა მიღება და ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დღის 11-3 და საღამოს 5-7-მდე ტურგენის ქუჩა № 5, სახლი კლიმინაშვილისა.

მეოთხე და მეხუთე უზნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ თანამშრომლობა საყოველთაოდ, რომ პარტიის წევრად ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დღის 7-2 საათამდე და საღამოს 6-7 საათამდე მესამე მონათხრობის მოსამართლის ბინაზე (ტურგენილის ქუჩა, სახლი № 4) კონტრაქტის მდევან გ. ყუფიანთან.

მეექვსე და მეთერთმეტე უზნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ თანამშრომლობა საყოველთაოდ, რომ პარტიის წევრად ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე საღამოს 6-11 საათამდე ახალ საქართველოს (ხარჯის ქუჩა) ბინაზე კონტრაქტის დროებით თანამშრომელ დ. ლუბინსკისა და კლუბის მუშაობის კალაპოტის მიხედვით.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული მოწოდება

კვირის, დღინობისთვის 15-ს, დღის 11 საათზე, ქართულ გინზისის შენობაში დანიშნულია თბ. ეროვნულ-დემოკრატიული მოწოდება

საერთო პრესა

კრებებს სავსია: კომ. ტრეტის მოხერხება მოქმედების შესახებ, სოციალ-დემოკრატიული პარტიის და კომიტეტის ჩრჩევები. კრებაზე დასწრების უფლება აქვთ შელოთ წევრთა და თანამშრომლობა. 3-797-2

გოდვის სამსახურებო სამინისტროს სახელმძღვანელო საბჭო

ამით აცხადება საზოგადოების საყოველთაოდ, რომ მუშაობის მიღება და განხილვების გარეშე იწყება ამიერიდან დღის 20-ს, ხოლო სწავლა 25-ს. პარტიის წევრთა ფასი სრულად და წევრთა ფასი სრულად 300 მანეთი, რომლის ნახევარი მშობლებმა უნდა შეიქმნოს ამ თავეთვე და ნახევარი ინგაზში. გარდა ამისა, ყველა მოწოდება დასრულებული იქნის ერთი ხელი ტრინსამთი და ფასდასრული. 2-882-1

ამიერ-კავკასიის ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობა

იწყება 1917 წლის 15 ოქტომბერს

პროგრამა ყრილობისა:

- 1) მიმდინარე მომენტი (მოსხ. ბ. ი. აბრამოვისა).
 - 2) შექმნილი ვაჭარ-მრეწველთა ამიერ-კავკასიის ორგანიზაციის (მოსხ. ე. ე. ხანდავოვისა).
 - 3) მოსახლეობის დამფუძნებელ კრების ჩრჩევებისთვის (მოსხ. ე. ე. ხანდავოვისა).
 - 4) დარღვევა მეტყვეობის ორგანიზაციის (მოსხ. ბ. ი. ბერბერაძის).
 - 5) ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრატიული მომენტის (მოსხ. ბ. ი. ბერბერაძის).
 - 6) ზოგადი საფუძვლების ლიკვიდაციისა და ვაჭარ-მრეწველთა საკითხები (მოსხ. ბ. კაკაბაძის).
 - 7) მსახურთა დემობილიზაციის (მოსხ. გ. მელიქიანისა და ა. ხაშიშვილისა).
 - 8) მოსხვებულობის აღიარება.
 - 9) მიმდინარე საკითხები.
- ვაჭარ-მრეწველთა ტრადიციის საფუძვრით კომიტეტი, რომელსაც ითავა ყრილობის მოწვევა, სხვის საფუძვრით და სამართალ ვაჭარ-მრეწველთა კომიტეტებს, სხვის კომიტეტებს, მკაცრებითა და მუდამოკრება საზოგადოებებს, ვაჭართა კარგებს, ხელისა და სამართალ-მრეწველთა და ვაჭარ-მრეწველთა საზოგადოებებს, ღუ დასუდიან განსაკუთრებულ მოწვევას და გამოვლენას წარმოადგენს. დღევანდელ შემთხვევაში მიღებული მოქმედება ტრადიციის ვაჭარ-მრეწველთა კომიტეტის ბინაზე (პუშკინის ქ. ადრესი დემობილიზაციის: "Торгово-промышленный". 10-792-8

ამიერ-კავკ. ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობის ბალანსი

1917 წ. ღვინოვანობის 1

(თბილისი, ლორის-მელიქოვის ქ. № 5. ტელეფ. № 5-26) მოქმედება დაიწყო 1917 წ. მკათათვის 8.

მანეთი	კვ.
აქტივები:	
ქასა და სახელდახელო ანგარიშები	2,600.587 57
განაღებულ თამაშებში და სხვა დასრულებულნი	2,368.012 —
საქ. სახელდახელო ანგარიშები და სხვა გიროვალ მდებარე:	
ა) სარეზერვუარი ქალაქებში	303.520 18
ბ) საქონელისა და რეზერვუარი გზის კონტრაქტებში	580.757 84
ზანქის კოორდინირებული სარეზერვუარი ქალაქებში	185.416 34
ზანქის კოორდინირებული:	
მათი ანგარიშით (Loro)	982.350 49
ჩვენი ანგარიშით (Nostro)	388.692 78
მიმდინარე ხარჯები	86.078 45
ზანქის მოწყობილობა	24.782 73
გარდასხვადი თანხები	200.413 65
საკომისიო მდებარე თანხები და სხვა აბუტები	54.544 80
სოციალ-დემოკრატიული ხარჯები	83.334 43
ზანქის უძრავი ქონება	321.880 41
ჯამი	7,855.321 67
პასივები:	
ძირითადი თანხა (12,000 აქცია—თითო 250 მან.)	3,000.000 —
ვადიანი თანხები და სახელდახელო ანგარიშები	3,458.031 55
ზანქის კოორდინირებული:	
მათი ანგარიშით (Loro)	287 50
ჩვენი ანგარიშით (Nostro)	599.683 99
საკომისიო მდებარე თანხები და სხვა აბუტები	54.544 80
სახელდახელო ანგარიშისა და ვადიანი თანხების სარეზერვუარი	17.918 81
აღებული სარეზერვუარი და კომისიის 1917 წ. ანგარიშისა	201.895 79
1918 " " "	21.072 12
გარდასხვადი თანხები	482.139 31
გამოგზავნილი თანხები	19.490 —
სახელმწიფო ვალდებულება	302 81
ჯამი	7,855.321 67

4-798-1

ამიერ-კავკასიის ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობის ბალანსი

მოხდება კვირის, ოქტომბრის 15-ისთვის, დღის 12 საათზე, სახელისონო კლუბში, მელიქოვის ქ. № 58.

შესასწავლი მრეწველები მიღება თბილ. სამიერ-კავკასიის სარეზერვუარი (პუშკინის ქუჩა, 5) ხოლო ყრილობის განხილვის დღეს სახელისონო კლუბში. 2-799-1

ქართული კლუბი

წარმოადგენს № 7. ორშაბათს, 16 ოქტომბერს 1917 წ.

თბილისის ქართ. დრამ. და ის მსახ. მიერ წარმოადგენილი იქნება

I უბედური დღე კომ. 3 მოქ. ნ. ახიანიანი. II ფული და ხარისხი ვოლ. 1 მოქ. გ. ზაქარაიძისა.

მონაწილეობის მიღებენ: ქნის: აბაშიძე ტ., ბეგნიშვილი ს., ქილაჯიშვილი მ., შოთაძე ა., ჩუკურიშვილი ე., ჯავახიშვილი ნ. ბნის: აბაშიძე ე., სო, ვეგაძე ნ., ზარდალიშვილი ი., თარაღაშვილი ი., ჩქედიანი ი., კონიხიძე ი., მამბრეძე გ., ვეგაძე ს., შალივაშვილი გ. 3-796-2

რეჟ. გ. შალივაშვილი.

ამიერ-კავკასიის ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობის ბალანსი

მოხდება კვირის, ოქტომბრის 15-ისთვის, დღის 12 საათზე, სახელისონო კლუბში, მელიქოვის ქ. № 58.

შესასწავლი მრეწველები მიღება თბილ. სამიერ-კავკასიის სარეზერვუარი (პუშკინის ქუჩა, 5) ხოლო ყრილობის განხილვის დღეს სახელისონო კლუბში. 2-799-1

ამიერ-კავკასიის ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობის ბალანსი

მოხდება კვირის, ოქტომბრის 15-ისთვის, დღის 12 საათზე, სახელისონო კლუბში, მელიქოვის ქ. № 58.

შესასწავლი მრეწველები მიღება თბილ. სამიერ-კავკასიის სარეზერვუარი (პუშკინის ქუჩა, 5) ხოლო ყრილობის განხილვის დღეს სახელისონო კლუბში. 2-799-1

რეჟ. გ. შალივაშვილი.

3-796-2

დამფუძნებელი მფლობელი მარტიმ გამრიცხის ასული, ქალაქი: ბარო ნაბუხიძისა, ღია სულხანიშვილისა, ვ. ექვთ: გარგალი, ანტონი, ვანო, სიკო, რძაბერი: ანა და ევგენი დოლაბერიძეები, სიძეები: იოსებ ბაგრატი და გიორგი სულხანიშვილი აფხვეზენ ნათესავთა და ნაცნობთ

გიხილ გესარიონის ქა დოლაბერიძის

11 ოქტომბრის დღის 4 საათზე გარდაცვლენის. გარდაცვალების შემდეგ ქ. თელავში 14 ოქტომბრის. 2-829-2

გულ-დასრულებული მუშაობებითა ვმ. ბარბერის ეკლესიის მღვდელი ვასილ გრიგოლის ძე კარბელაშვილი შეიღობით: ელიზბარ, დარია, თამარ, შოლოკო, ნინო, ელისაბედ და ბარბარა, აფხვეზენ ნათესავთ, მფლობელთა და ნაცნობთ, რომ შობის, დღინობისთვის 14 ს იქნება მფლობელთა დღის წირვა და პანაშვილი დღიდან გარდაცვლენისა მფლობელთა და ნათესავთა და ნაცნობთა და დღისა

მარიამ თაყაიანი ასულის კარბელაშვილისა

წირვა და პანაშვილი წინა ბარბარის ეკლესიაში 10 საათზე; პანაშვილი—მარტვილში. 2-830-2

გულ-დასრულებული მუშაობებითა ვმ. ბარბერის ეკლესიის მღვდელი ვასილ გრიგოლის ძე კარბელაშვილი შეიღობით: ელიზბარ, დარია, თამარ, შოლოკო, ნინო, ელისაბედ და ბარბარა, აფხვეზენ ნათესავთ, მფლობელთა და ნაცნობთ, რომ შობის, დღინობისთვის 14 ს იქნება მფლობელთა დღის წირვა და პანაშვილი დღიდან გარდაცვლენისა მფლობელთა და ნათესავთა და ნაცნობთა და დღისა

სანო (ანასტასია) ალექსანდრის ასულის გენკინის

მოულოდნელად გარდაცვლენისა. პანაშვილი ბინაზე (მელიქოვის შესახვევი № 9) დღის: შობის, სღამოს 7 საათზე. განსვენება და დაკრძალვა ხელა, კვირის, 15 დღინობისთვის. (2-831-1)

მ. ვ. ჯავახიშვილი
იღებს შინაგან და ბავშვთა ხელოვნებას ავადმყოფთ ყოველ დღე გარდა კვირისა საღამოს 5-დან 7 საათამდე. გენიების ქუჩა № 41 თ-719-31

მ. გ. მუსხაივა
იღებს საღამოს 5-დან 7 საათამდე კვირა დღის გარდა. მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა № 67; ოფისური ეკონომიურ სახ. შენობის პირდაპირ, სახ. საბინო ფილიალი. ტელეფონი № 5-77. თ-4

თბილისი, დეკემბრის 14.

პროკურატურის შიშვენიერება

გუშინდელი დღეების განმავლობაში შინაგან საქმეთა სამინისტროს გადამამოწმებელი კომისიის საგანგებო კომიტეტის მიხედვით პროკურატურის შიშვენიერების საქმე ამჟამად კავკასიაში.

პირველად გრომის წესდება იქნება გაგრძელებული იმ გუბერნიების, სადაც ადგილობრივი პარტიები ამ საქმეს არააქტიურად დაბრკოლებას არ გასწავიან. ჩვენ დიდი ხანი ყურადღებას ვუთმობთ გრომის საქმის დასრულებას და თანდათან ამოკრებდა მხარეს არსებით მოთხოვნებს საერთო თვითმართვლობისას.

დღეს სამინისტროში მიმდებარება, რომ შეუძლებელია ამირ კავკასიის ზოგადი რეორგანიზაციის ნაწილების გამო დანიშნავს სხვა ნაწილები, რომელთა დიდი ხანი მზად არიან ახალ რეორგანიზაციის, ამ უკანასკნელში კი შედის საქართველო.

საქართველო მუშავდება განიცილება და განიცდის დღესაც გრომის შიშვენიერებას.

საქართველოს ქალაქებში უკვე დასრულდა დემოკრატიული თვითმართვლობითი, ქართველებმა ამ საქმეში გამოჩინეს ფინანსი და თანდათანობით ხდება ნაციონალიზაცია ქალაქების. მაგრამ დღეს დღის ანაბარად არის მიგრაციული ქართული სოფელი.

იმის მიხედვით, რომელიც სოფელი ახალგაზრდობა, რომელთაცაც მებრძოლი ცოცხალი არ დაბრუნებულა და ზოგი დასახლებული სარჩენად გაუხდა ისე-დაც გაკვირვებულ სოფლებს.

ამის გარდა გუბერნი და მისგან-მისგან გადარელება სწევს მებრძოლებს, არ იშვებოდა მებრძოლების თვის უსაქიროები იარაღები და ხელსაწყო, შეუძლებელია ყველა ამ გასაქების ადვილად კერძო ინიციატივით, მისალოდნელია აგრეთვე დემობილიზაცია, რომელსაც მოყვება შინ დაბრუნება ჯარისკაცების, რომელთაც შემოიტიან ათას სენს და ავადმყოფობას, ქართული სოფელი კი დღესაც მოკლებული ყოველ საჭირო და საინტერესულ ზრუნვას, რ ვარდება დიდ განსაცდელში.

ამიტომ სწორედ თავის დროზე სამინისტროს განაგრძობს გრომის შემოღობვას. საქართველო მხოლოდ ეს საქმე ამოკრებს საცენტრალის რუტინას, რომელიც სახუბრელო რეორგანიზაციის დროს სულ არ შეცვლილა.

საქართველო ამჟამად კავკასიის საგანგებო კომიტეტმა დააჩქაროს ცხოვრებაში გატარება ამ საქმის...

დღევანდელი რუსეთი

საერთაშორისო ომი რუსეთს ლახვარით მოგვლინა და მისი პოლიტიკური-ეკონომიური თანასწორობა ერთ-ერთი დიდი დაბრკობა და მის შემდგომი სასწორის ოქნარი ხან ერთს და ხან მეორეს მხრით ვლინდება. მიზეზი ამ რყევითა თანდათანობითა—თავი ხალხი, მისი ბიზნესი და უფროსადაც ამ ომში რუსეთმა ვერ დაამტკიცა სახელმწიფოებრივი სიმშვენიერება თვითონვე აშკარა პეი, რომ ის ვერ კიდევ ჩანასახშია და, მანამდეც, პირველ ყოვლისა ვერ ვერ გასცდებოდა. ვარდა ამ ზემოდ მოყვანილ მიზეზებისა, სხვაზედაც შეგვიძლიან მივითითოთ. ყველაფრისათვის ცხადია, რომ იმპერიალისტური და არის-ტოკრატული მმართველობა, მუდამ დემოკრატიისათვის მავნე ხელშეშობელია; მხოლოდ თუ გერმანიის იმპერიალისტური შემოქმედებას დაუპირისპირებთ ყოველ—რუსეთისას, ნათლად დავინახავთ, რომ პირველი ცდილობს თავისი პირად ლტოლვილებს შეუფარდოს ერთგული სულის კვეთება; ის სქედს მძლავრ ფოლადის საქმეს, რომლის გადაღწევა იმ მძლიერ განხორციელებას, როგორც თავისუფალი ერის თავისუფლების განადგურება. მასმანდამდე, გერმანიის იმპერიალისტური მხოლოდ და მხოლოდ ცხოველყოფილია შემო მოყვანილ დახასიათებით, რუსეთის იმპერიალისტური კი, რუსეთი, ვა ხრწნული და კერძო ინტრიგებით სავსე, ბნელუბნისავე მიაქნებდა რუსის ხალხს, ვიდრე თვითონ თან არ მიჰყავდა ჯუჯარულში, ძველმა რეჟიმმა ძველ-

ტყავამდინ მიყვანა რუსეთი, გადამტყავ ხალხი და გაფლანგა სახელმწიფო დოვლათი. სოფლებს და ქალაქებს გამოცალკავა სახელმწიფო მუშა ხელი, და ამით შიმშილი მიყვანა რუსეთის კარგებზე; შემოსულ მტერს გაუფლანგა სამშობლო კედლები შემოგერგა; ზოგი დოვლათი, ზოგი უპატრონობით და უმოქმედობით. ჩვენ ხელთ არ არის ნამდვილი სტატისტიკური ცხრილი ჯარითა რაოდენობისა, ხოლო ვაჭარული შეგვიძლიან ვსთქვათ 20—25 მილიონამდის ცოცხალი ძალა თოფის ქვეშ დააყენა. აქედან ადვილი გასაგებია თუ რაღობაა, რომ შიმშილი და სიღატაკე ურცხვო მოქალაქეებს რუსეთს. მეოთხე წელიწადი ესოდენ ძალა გაუქმებული უპატრონოდ სდგას და სკამს ქარახალს ისე, როგორც კალია, რომელიც მოგვლინება ყანას და გაატიალებს საფხვით, უპირველეს განსჯულს კაცობრიობისას. ტანსაცმელი, ტყავა-წამალი, პური და ხორცი, რკინა და სხვა ათასი წარმოებული მასალები, რკინის გზები და სხვა, სულ ამოდენა ჯარს უნდება და მის გაუქმებულს კუჭს. ასეთს ყოფილია დასაწყისი რუსეთი, რეგულირების ცეცხლში შეიპყრო და ახალი სატყევერები მიიშობა. თუ საფრანგეთის რევოლუციამ ვერ თვით საფრანგეთში და მერე მთელ კაცობრიობისათვის ნაყოფი გამოიღო, რუსეთის რევოლუციის უნაყოფო გამოდგა. რატომ მოხდა ეს? იმიტომ, რომ ხალხი, როგორც თავისი ვსთქვით, მოუწოდებელი აღმოჩნდა, ინტელიგენცია კი ბეცა და ხელმძღვრელ მოაზროვნე, რასაც მოწოდებდა ყველა ის ლოზუნგები, რომლითაც მათ მიმართეს მთელ ქვეყნისთვის. ვარდა ამისა, შეიღი თვის ყოველ დღეში პრაქტიკამ დაამტკიცა, რომ ინტელიგენციის და მასსა შორის დიდი უხერხული ყოფილა გააბრკოლი, ისე დიდი, რომ შედ ზიანს გადებდა კი შეუძლებელი გამხდარა. რუსეთის თვითუფლები მალაშა შამაივი მოგვლინა და მისწამა ხალხი. დღეს, როდესაც ინტელიგენცია ქაპანს იწყევებს და თავისუფლების საძიკველს აწყობს, მტკიცე ნიდაგის ნაცვლად ფხვნილი სილხისა უხვდება. ყველა დაძვრის დეკურნოს მაგარ ნებით ყოფილ ძალას, ვინაიდან უპატრონობით ყველას თავი მოაბრუნებია; ხოლო ეს ძალა არა-და სხვის. ამ მიზნით ერთი თვის განმავლობაში ორჯერ მოწვეულ იქნა დემოკრატიული თათბირი, მოსკოვსა და პეტერბურგში, ხოლო როგორც პირველად ისე მეორედ, ალტერის მთავრობამ განისაზღვრა მართო მკვებარა, ცარიელი სიტყვით; დაუშლურებულ რუსეთს სულ სხვა წამალი ესაძირებოდა თავიდან, ხოლო რუსეთის ბერადებმა ეს წამალი ვერ ჰპოვეს და სხეულის დიანგონი ვერ დასვეს; ამიტომაცაა, რომ დღეს რუსეთის იმპერია ასეთს აგონიან განიცდის!..

რუსული პრესა

წვეთვითა და ჩვენათა. „კიევსკაია მისა“-ში. ვოიტოლოვსკი საინტერესო დასაზრათებს იძლევა ირაკლი წერეთლისა და გიქტორ ჩერნიოვისას. წერეთელს ასეთი შთაბეჭდილება მოუხდენია მასზე:

„გძელი, წველი, დონკიხოტი-სებური ფიგურა. მძლავრ ყელზე მომგონდა და ვიწრო თავი. პირისხეც მოგონა სწორედ და კეთილშობილურ მოხაზულობისა. მოკუქებული ცხვირი. ელვარე თეთრ კბილებს არშისაღი თუბუჯით მოგვალეობდა ახლეთური ტუჩები ჰვარავს. მსხვილი შავი მღუმარე თვალები და მშვენიერი ვაშლილი შუბლი გასაოცრად მიმზიდველად ჰქონდა მის სახეს.“

პირველის შეხედვით ცივი და თითქოს ტლანქი წერეთელი მალე მოეღოს კრებას იპყრობს. მისი სიტყვა აზრისა და გრძობის მშვენიერი ნაწარმოა. ის ჩვენს თვალ წინ სქედებს თავის სიტყვას. ლაპარაკის დროს წერეთელი მოკუნულ მუშუსთან დამკვიდრდა, აღფრთოვანება თან და თან ემატება და ცეცხლები აფრქვევს სიტყვებს.

თვითველ აზრს სქედებს, აყალიბებს, ამის გამო მისი სიტყვა ელვარებს ლოდიკურ სილამაზით.

ლოდიკა, გულწრფელობა და ღრმა შინაგანი რწმენა,—ის მისა, სილა, რისგანაც ჰქონის წერეთელი თავის მშვენიერ სიტყვებს.

ის ფრანგს ფრანგზე სქედებს. ურთო მოულოდნელ მიქნევით წერეთელი ანადგურებს თავის მოწინააღმდეგეს და შეშვედს ისე განაგრძობს თავის ლოდიკურ მუშაობას.

წერეთელი ერთად ერთი ორატორია, რომლის სიტყვაც არამც

თუ აღვლევს მსმენელთ, არამედ აჯრებს და ჩაფიქრებს კიდევ. ვინაიდან ყველაფერი, რასაც ამბობს ის ქვეყნისთვის გამოსაშუქრებლად იძიხის. ეს-კი წერეთელს გასაოცარ მიმზიდველობით ჰპოსავს.

„მოწის რაინდის“ გიქტორ ჩერნიოვის მოხაზულობა ვოიტოლოვსკით ასეთია:

პატარა, მკვრივი ტანი, ელემენტური გარეგნობა. მისი ქუსტები, მოძრაობა, სიარული—ყველა ეს უხელო მუსიკაა მომნადირებელი სინაზით შეზავებული.

ჩერნიოვს ასეთივე მელანქოლიური, ქანც მილენური და გულის სიღრმე-დან მომდინარე ხმა აქვს. ეს ხმა უაღრესად ზრდილობიანი აბზაბის ხმაა, რომლითაც იგი აგრაფულს საკითხის პროგრამას შევადგებს.

ომი და ზავი

დღევანდელი ალმოსავლის ფრონტი. დღეს რუსეთის მთავარბანაკის ცნობა არ მოგვცხვია.

დაქმნილები დასავლეთის ფრონტზე

მოგვამდე ლაშქარი. ღვინობ. 11. დასავლეთის ფრონტის მთავარბანაკის ბრძანებში აღნიშნულია გერმანელების დაპოვებლობა. გერმანელები არაფრის არ ზოგენ, რომ დაუფლებოთ რუსის ჯარს. მათ საგანგებო სასწავლებლები ჰქონიათ, სადაც ასწავლიან რუსების მიტყუებას. მტერს არაფრად არ უჯდება ცნობების შეკრება რუსის ჯარის მდგომარეობაზე. მთავარბანაკი მოუწოდებს შეიგნონ ეს საკითხი, თვალყურს ადევნონ დაპოვებლობას და ყოველთვის აცნობონ არტყულებისას, რომელსაც სროლა უნდა ატყუბოს მემობილებს.

დაქმნილები რუსეთის ფრონტზე

მოგვამდე ლაშქარი. ღვინობ. 11. რუსეთის ფრონტზე, რადაჟის მიმართულებით მტერი გუშინ კვლავ შეეცადა დაპოვებლობას. თბილისიდან ამოცვივდნენ გერმანელთა ჯარისკაცები და ყურბილით ჩვენებისკენ წაიშველდნენ. მიუხედავად და გაბუთებნი გადასცეს. არტყულები მემობილები გაუფრთხილეს.

გუბარისის სამხრეთი ფრონტი

ათინა. ღვინ. 10. დღეუბრტა პალატამ ითათბირა გუბარისის სასამართლოში მიქნევა. ყოველი მინისტრ-პრეზიდენტი სტარობატი ამტკიცებდა, რომ გუბარისის სამინისტროს ქვეყნის კონსტიტუციონერია. მართალია გუბარისი დარღვევებს ექსპლუატაციას ქმნის არ იხსენიებდა, მაგრამ ეს ხომ დალატად არ ჩეთვლებოდა. მინისტრ-პრეზიდენტმა ვენერალომ სთქვა: თქვენ შეგძლიათ მოლაპარაკება და-აწყვიტოთ, მაგრამ მეფეს ნეტრალიტეტი სურდა. როდესაც მე უტყვიებოდა, რომ ნეტრალიტეტის დარღვევა უფრო სასურველი იქნებოდა—მან მიპასუხა: „როგორ შემიძლიან იმპერატორების წინააღმდეგ წავიდეთ და მათთან ვიბძოლოვო“. საშინაო საქმეთა მინისტრმა განაცხადდა: „მეფემ განიცილება, რომ მის თავის ნოკვად უფრო ურჩენია, ვიდრე ნეტრალიტეტის დარღვევა“. გუშინ დღეუბრტა პალატამ მინისტრთა სკულიის უმღელეს სასამართლოში მისცა. დღეუბრტა პალატამ სასამართლოში ინიციატივას და ლაბორისის კაბინეტების ყველა წევრები, ოლიოპოლისისა და აგრეთვე უმღელისა ვარდა.

ამერიკელთა ჯარი საზრან-ბეთში

ნაშრომა. ღვინ. 10. საზღვრო მინისტრმა ბუკარემა ბრძანება გამოცხა. იგი აცხადებს: ჩვენი ჯარი საფრანგეთის ფრონტზე მზადა შესატყვავდა. ბრძანება აღნიშნავს, რომ გერმანელების გამოჯგუბებას რუსეთში დიდი შინაგნობა აქვს, ვინაიდან მათ შეეძვა ჯარისა და ხალხის გასამხენებლად დაუწყებულა.

თავდასხმა ანატოლიის ნაპირებზე

სემასტოპოლი. ღვინობ. 10. შავი ზღვის ფლოტის სუბუტი კრისრები და ნაღონები ანატოლიის ნაპირებს დაესხნენ. ჩადირეს რამდენიმე უზენა, რამდენიმე ტყვედ წამოყვანეს, ტყვეების სიტყვებით, ოსმალეთში მდგომარეობა გამწვავებულია. გერმანელებს სურსათი გააქვთ. ოსმალეთის შიმშილი ითის.

დასავლეთის ფრონტი. საფრანგეთის ბანაკის ცნობა.

პარიზი. ღვინობისთვის 11. ოფიციალი. მდ. ენის ფრონტზე მტერის ძლიერ არტყულების მოქმედება, გა-

ჩერნიოვი ყველაზე ყმედი ორატორია. ყველაზე ყმედი და ყველაზე ნაზი. სიტყვიერების აუარებელ შექრით და მოსაშუქრებელი კონსტაბიტი.

ორატორს, როგორც მწერალს ყოვლის უწინარეს უნდა ჰქონდეს საკეთარი სტილი. ზომიერებისა და შეწონილ პროპორციების ცოდნა. ჩერნიოვს სრულიად არა აქვს ეს. ტუბილი პათოსით საფხე მისი სიტყვა ტუბილუგეობისა და მტერების შთაბეჭდილებას სტოვებს. ამიტომ აგრეთვე საკითხის მგვირავლ (რასწავა გინდა არ ლაპარაკობა ჩერნიოვი, თავის არსებით ეს ყოველთვის აგრეთვე საკითხია), სოფლის ბოლშევიზმითა და ვარდის მტრამის დაღვინებული ლიკორო გამოდის ხალხე.

ნაკუთრებით კი ლაბონეტში და ლამპინოვის რაიონში. შეიკონა-ვიდოსის რაიონში ჩვენმა პატრულებმა მრავალი ტყვე ჩავიდეს ხელში. გუშინდელ ტყვეთა რიცხვი 8000 აღმაცხა. ხელთ გივდეთ 70 მძიმე ზარბაზანი. 30 ნაღვის მტყორცენი და 80 ტყვიის მფრქვეველი. შამპანში ორი მარჯვე თავდასხმა მოვაგებრებთ ძლიერი საარტილერიო სროლა მასის მარჯვენა მხარეზე სამონდეს, ვაბრავილდის შორის რაიონში და დღემოდის დასავლეთით დიდი საარტილერიო სროლა.

ინგლისის ბანაკის ცნობა

ღვინობის 11. ოფიციალი. გუშინ მტერმა გუბუბლსტის ტყვეთა ჩვენს ასარტყუებელ კვლავ მოიტაცა იერიშები: იერიში მოვიტარეთ. განაბრავის სამხრეთ აღმოსავლეთით გლორესტრის ჯარმა შეეშრა გერმანელთა რამდენიმე საფარი და ტყვიის მფრქვეველები წამოიღო.

ინგლისის ბანაკის დაღუ-პვა.

ღვინობისთვის 11. ოფიციალი. ინგლისის ერთი კონტრ ნაღმოსანი მებრე გემს დაეჯახა და ჩადირა. ვადარა 2 აფიცერი და 21 მებლავარი. დამხარე კრეისერი „ორამა“ კლდეს დაეჯახა და დაიღუპა. მებლავარნი გადარჩნენ.

„ცეაელინს“ მსხვერპლი

ღვინობისთვის 10. ოფიციალი. ღვინობისთვის 6 „ცეპელინის“ თავდასხმის დროს მოკლული 34. დაჭრილია 56.

ჯავის გარეშე

მოკავშირეთა სამხედრო და პოლიტიკური კონფერენცია

ღვინობისთვის 10. თემთა პალატაში ლოჯალ ჯგორჯმა განაცხადა: ახლო მომავალში მოწვეულ იქნება მოკავშირეთა მეტად მნიშვნელოვანი სახელმწიფო და პოლიტიკური კონფერენცია. კონფერენციაში მონაწილეობას მიიღებენ გამოჩენილი სახელმწიფო მოღვაწეები, მოკავშირეთა კებულის სარდლები და აგრეთვე ამერიკის და ახალგაზრდა რუსეთის დემოკრატიის წარმომადგენლები. კონფერენციის გარდაწყვიტებამდე განხილვას მოახდენენ მისი მსვლელიობა და იქნებ დაამოლოკონ კიდევ ზონალოვ აღნიშნავს, რომ ზავს მიერ დაბრკოლება ელოდება. ზავი მერს ჩამოყვანება, როდესაც მტერი შეიგნებს, რომ ომის გაგრძელება მისთვის სახიფათო იქნება.

გელგეთის ელჩის წარჩლი

ამბროზადი. ღვინ. 10. მებლავთის პეტროგრაფდელმა ელჩმა დღეუბრტა საბჭოების ცენტრალ აღმასრულებელ კომიტეტს წერილი გაუგზავნა, რომელშიც მალაობას სწორავს კომიტეტს, რომ თავს საზავო პროგრამაში ბელგეთის სრული აღდგენა მოითხოვს. ელჩს არ აკმაყოფილებს ის, რომ ცენტრალ კომიტეტის აზრით ბელგეთის ზარალი სერეთისათვის ფიქვლიან უნდა იქნეს ანაზღაურებული. სერეთისათვის ფინანსისთვის ხომ ბელგეთშიც უნდა გაიღოს წვლილი და მასში გამოდის, რომ თვით ბელგეთმა თავის ზარალი თვითონვე უნდა აინახაუროს. ეს დიდი უსამართლობა იქნება, როდესაც წერილობრივად დაბლა სდგას გერმანიისათვის საზავო ბელგეთი. 1914 წლის მარხის მომხდომის 4 გერმანეთმა განაცხადა, რომ ბელგეთის ზარალს თვითონვე დაიხარჯებდა თუ არა თავის საბატრეული მიზნებს, მასწინე აღადგენდა დარღვეულ სიმართლესა.

ცენტრალ კომიტეტის პალატაში

ამბროზადი. ღვინ. 11. დღეუბრტა საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა ბელგეთის ელჩს სასაესულო წერილი გაუგზავნა, რომელშიც გან-

მარტობას აძლევს ელჩს საერთა შორისო ურთიერთობებში. საბჭო საბჭო-რუფს დაინიშნა ბელგეთის ზარალი სერეთისათვის ფიქვლიან იქნეს გადამხდელი, ხოლო წესი და პროპორცია ამ ფინანსის შექმნისა საზავო კონფერენციაში შეიმუშავებო.

რუსეთის რესპუბლიკა

დღევანდელი პეტროგრაფიდან, ნოვგოროდიდან, მოსკოვიდან, იურიევიდან, არხანგელსკიდან, ფინლანდიდან. პეტროგრაფის დღეუბრტა საბჭოს სახელთა ილაპარაკე ტროცკამ, ხოლო ფინლანდისას საოლქო კომიტეტის სახელით დღებნობა.

ანაკრქი

ტაშვანის ჩხვა და ადგილ-გამავლების ტაშვანის შიმშილი

ბელგეთის კომისიის თანაშემწე ადინშნავს, რომ ფინლანდში სრული ანაკრქია. სხვა და სხვა მარტობა სხებენ ტყვეებს და აღვალამაულებს იტაცებენ. სტაროკონსტანტინოვის მარტობაში მთავრობა ბოლშევიკების ხელშია. ვოლინიან ჩამოსული შინაგან საქმეთა მინისტრის წარმომადგენელი ადინშნავს, რომ გუბერნია უნდა გამოამარტობა.

საზავოების შრომობის წინააღმდეგ

მოგვამდე ლაშქარი. ღვინობ. 11. საზრეთ-დასავლეთის ფრონტის აღმასრულებელ კომიტეტში ყოველდღე მრდობს დადგენილებები დღეუბრტა საბჭოების ყრილობის წინააღმდეგ. ეწინააღმდეგებიან ყრილობის ელხა მოწვევას. საგანგებო ლაშქრის კომიტეტი მოითხოვს, რომ საბჭოების ყრილობა გადადგებულ იქნეს დამდგებელ კრების არჩევების დასრულებამდე.

დავუბრტა საზავოების შრომობა

ამბროზადი. ღვინ. 11. დაიწყო ჩრდილოეთის ოლქის დღეუბრტა საბჭოების ყრილობა. ჩამოვიდნენ 100

მოგვამდე ლაშქარი. ღვინობ. 11. საზრეთ-დასავლეთის ფრონტის აღმასრულებელ კომიტეტში ყოველდღე მრდობს დადგენილებები დღეუბრტა საბჭოების ყრილობის წინააღმდეგ. ეწინააღმდეგებიან ყრილობის ელხა მოწვევას. საგანგებო ლაშქრის კომიტეტი მოითხოვს, რომ საბჭოების ყრილობა გადადგებულ იქნეს დამდგებელ კრების არჩევების დასრულებამდე.

დავუბრტა საზავოების შრომობა

ამბროზადი. ღვინ. 11. დაიწყო ჩრდილოეთის ოლქის დღეუბრტა საბჭოების ყრილობა. ჩამოვიდნენ 100

მოგვამდე ლაშქარი. ღვინობ. 11. საზრეთ-დასავლეთის ფრონტის აღმასრულებელ კომიტეტში ყოველდღე მრდობს დადგენილებები დღეუბრტა საბჭოების ყრილობის წინააღმდეგ. ეწინააღმდეგებიან ყრილობის ელხა მოწვევას. საგანგებო ლაშქრის კომიტეტი მოითხოვს, რომ საბჭოების ყრილობა გადადგებულ იქნეს დამდგებელ კრების არჩევების დასრულებამდე.

დავუბრტა საზავოების შრომობა

ამბროზადი. ღვინ. 11. დაიწყო ჩრდილოეთის ოლქის დღეუბრტა საბჭოების ყრილობა. ჩამოვიდნენ 100

რესპუბლიკის საზავო

პერანსის სისვა

ჯავის საკითხი

დროებითი მთავრობა ძლიერია თუნდც მარტო იმით, რომ იგი სიმართლეს ემსახურება. სიმართლეს და სახელმწიფოს. რესპუბლიკის საბჭოს წევრი მარტოვი ამბობს, რომ ზავისთვის ბრძოლას აჩრებდნენო. მართალია, მაგრამ უნდა აღინიშნოს, თუ ვინ აჩრებდა ამ ბრძოლას ზავისათვის? ექვს გარეშე ის პარნი ვინც შლიდნენ ჯარს და ბრძოლის უნარს უკარგავდნენ—ძველ რეჟიმის საქმეს განაგრძობდნენ (ბეგები, აჯამა, ტაშვი). მოვარობენ ამ შეკრებილ საბჭოს წევრებს და განსაკუთრებით მათ, ვინც პაროლს, მისის და თიბათივში დემოკრატიულ ორგანიზაციის მუშაობაში მდნენ: ნუთუ არ ახსოვთ, თუ რა ენერგიით ვერძობდით, ნამდვილ რუსულ რევოლუციის წარმომადგენლები, ყველა იმ პირთ, ვინც შეეგნებოდა თუ პოლიტიკური-სტრატეგიული ნიშნავდებლობის გამო დიდ უბედურების ამითხედნენ ჩვენს ქვეყანას: მერე ვინ იყვნენ ის პარნი? ამასი თვით სახიფათო მთავრობას მიუძღვის სრალი, თვით სახიფათო მინისტრის. ყველა ეს კეთილდღე პეტროგრაფის მამინდელ მუშათა და ჯარისკაცთა დღეუბრტა მის საბჭოს დემოკრატიულ ორგანიზაციებთან შეთანხმებით. შემდეგ ცენტრალი კომიტეტი და სალაშქრო კომიტეტი დაადგინენ ამავე გზას. ჩვენ ვერძობდით დემობილებას, ჩვენ ვერძობდით მათ, ვინც სახიფათო ბრძანებების წინააღმდეგ მოუწყობდნენ: ჩვენ ვერძობდით აღმშქრის იმ ნაძირალებს, ვინც ძველ რეჟიმის მოსამახურებთან ერთად ეწინააღმდეგებოდნენ სასურველ ბრძანებებს. (ტაშვი მარჯვნიდან). მიუხედავად ამისა, ვიდრე მათ საქმეს ნაყოფი არ გამოეღო, მე როგორც სახიფათო მინისტრი, არავითარ რეპრესებს არ მივმართავდი, ყველას იგი ვეძქვედი, როგორც სწორი-სწორს, ახალი სხილი მებზე მოგვუფლებდი ეფუქრნათ ისტორიულ პასუხისმგებლობაზე, რათა რუსეთის რევოლუცია უფსკრულსკენ არ დაეძქებინათ, რუსეთისათვის სახიფათო უბედურები (რ მოეპოვებინათ) (ხმა მარჯვნიდან: დანაშაულისათვის). ამასთან ერთად შეეძტვდა შეგნებულ ჯარის იმ ნაწილების თავდადებულ წარმომადგენლებს. ხმა მარცხნიდან: „დემოკრატიის იმ დიდი უმრავლესობის სახელით, რომლის ნების ყოფის აღმა-

დავუბრტა საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა ბელგეთის ელჩს სასაესულო წერილი გაუგზავნა, რომელშიც გან-

მარტობას აძლევს ელჩს საერთა შორისო ურთიერთობებში. საბჭო საბჭო-რუფს დაინიშნა ბელგეთის ზარალი სერეთისათვის ფიქვლიან იქნეს გადამხდელი, ხოლო წესი და პროპორცია ამ ფინანსის შექმნისა საზავო კონფერენციაში შეიმუშავებო.

რუსეთის რესპუბლიკა

დღევანდელი პეტროგრაფიდან, ნოვგოროდიდან

შედეგად, მივიღო დღე ტახტზე გდია და წიგნს, ესეა პატრიარქის მიერ დეკლარაცია...
 — დღეს... მოსიამა პატრიარქის ხმა...
 — დღეს... მოსიამა პატრიარქის ხმა...
 — დღეს... მოსიამა პატრიარქის ხმა...

II
 დადგა ზაფხული. ანიკომ ნივთები დააგირავა, ქალაქიდან მოუყვანა პატრიარქის სტუმრები, რომელსაც ის უნდა შეემთხვეოდა მე-4 კლასში ქართულ გიმნაზიაში.

— ამა, დედა გენაცვალს, რა უნდა გამოიხვიე თუ ეს სასწავლებელი მაინც არ გაათავებ? — აღერისანაღ მიპიპართა დედამ პატრიარქს. მოსამსახურე ბაღსა და კალის უნდებოდა, ისე რომ მიეღო საფეხური მართალი ანიკო მუშაობდა სამწავლოდ—არაფერი არ დავაკლოვო უცხო ყმაწვილ კაცს.

ნიკო ციხირაძე დედის შვილი იყო, საშინელი ხათრიანი ყმაწვილი კაცი თითქო სტუდენტად, რომ იმისთვის თავს იწყობდა ანიკო და რითაც შეეძლო შეელოდა: ხან შეშას დაუჭრიდა, ხან ბაღში მუშაობდა.

— ნიკო უნდა პატრიარქს—გულში იტყუოდა ანიკო—ადამიანობით სავსეა... მცდე ვიტყვი დედა ვარ და ამის დედაც...
 ნიკოც ბევრჯერ მჭიკრობდა ანიკოსზე:

— ეგრე რომ იზრდები ძებნა, როგორც იმით დედას, რა უნდა იქნება? მაგრამ რას ვეუბნებ? ერთი მიეღო დღე გდია და პაპიროს უნდა, მეორე თავდადებულად სოფელში დაბრუნდა, ვერ ასწრობს გაკვეთილებს მომზადდა.

— ამა უნდა დასწერე ანგარიში—უთხრა ერთხელ მამა-მეფეებმა შეგარდა, როცა გაკვეთილის დრო მოვიდა—ერთი გეზამენია...
 პატრიარქს უხალისოდ აიღო ხელში კალამი, ახალა რეჟის... ნიკო გვერდზე უჯდა.

— ამა უნდა დასწერე ანგარიში—უთხრა ერთხელ მამა-მეფეებმა შეგარდა, როცა გაკვეთილის დრო მოვიდა—ერთი გეზამენია...
 პატრიარქს უხალისოდ აიღო ხელში კალამი, ახალა რეჟის... ნიკო გვერდზე უჯდა.

— ამა უნდა დასწერე ანგარიში—უთხრა ერთხელ მამა-მეფეებმა შეგარდა, როცა გაკვეთილის დრო მოვიდა—ერთი გეზამენია...
 პატრიარქს უხალისოდ აიღო ხელში კალამი, ახალა რეჟის... ნიკო გვერდზე უჯდა.

— ამა უნდა დასწერე ანგარიში—უთხრა ერთხელ მამა-მეფეებმა შეგარდა, როცა გაკვეთილის დრო მოვიდა—ერთი გეზამენია...
 პატრიარქს უხალისოდ აიღო ხელში კალამი, ახალა რეჟის... ნიკო გვერდზე უჯდა.

III
 ანიკო ძირველ აფასებდა სტუდენტს, და მისი ხათრიანი ნიკომაც ვაი-ვაკლანობით გააფრთხილა საფეხური ლის ოჯახში. მერიამობისთვის 25 პატრიარქს ჩაეყვანეს თბილისში, ორ სავანეში ჩაიჭრა, მაგრამ მასწავლებელმა შეინიშნა ანიკო და მისი შვილი დედის მეთავე კლასში. პატრიარქს ერთ დღეში იჯახში შეიჭრა ბიძა, ბეჯითად დადიოდა გიმნაზიაში, მაგრამ შეტანილი გაკვეთილები არა შეიძლება მომზადებოდა. არ ეცალა, სულ ქვიფს უნდებოდა... დარჩა კლასში. ბევრი ვერ იცო თავისი ანიკოს, მაგრამ ვერ მიიღოთ გაიყვინილი პატრიარქს, შეიღებოდა უნდებოდა დედა ოჯახს: მოგვლენს დარჩათ მამული. საცოდავი ქალი დარდა გადაჰყავა. ჯერ არ იყო ხანში შესული, რომ გათავის თავისი ტანჯული სიკოცხელი და შალვა დაბინდებულნ შორ ნათესავებთან, პატრიარქს სახლში ჩიბრკელებოდა. შემდეგ ახალ მწუხარს პატრიარქსს დაუდგო მორაბათი. მოპაპო მათ შემოსავლის წილი—დათხოვეს, ჩიფლა ვალებში. გვეყვდა სახლიც.

დადგა დაუფიქრარი 1905 წელსწადი, იმედს პატივდა პატრიარქს, რომ ხალხი გამომრავდნ ბრძოლაში, სოციალ-დემოკრატიის პარტიის ჩიფრები.

— თავდადებულნი—ერთ სადილზე წარსთავა სიტყვა—როგორც ჯიანჭველა ისე უნდა გავსოთოთ! მტერთა მუხლებში ხალხის ჩრჩილი გაუხარჯოს გულე-კაცობას, რომლის ოფლით ირწყვება მიწის იმისა მიწა, ვი-

სიცი მარჯვენა შრომობს ვაზა გლეხები, ჩემი ძმებო!
 მე-მეტი ხალხში, რომლებიც პატრიარქს წარსული არ ეცოდნენ, მხოლოდ ის იცოდნენ, რომ ამ ახალგაზდა აზნაურს ქართველებ ეჯავრება თავისი ხარისხის ხალხი, და ძირველ აფასებდნენ. მაშინვე დაადგინეს, რომ პატრიარქს ჩაბარდეს სოფლებში აგვიდაცა.

— მხოლოდ უნდა იცოდეთ დიდი ხანია ჩემი მამული გლეხებს დაუბრუნდა, ესეა უნდა თავი დაგანებო ჩემს საქმეს, ამა რა მაცხოვრებელი...
 — ეგ მართალია, თქვენ უნდა დაგინიშნოთ ჯამაგირი. ჯერ-ჯერობით 50 მან. თვეში, მერე როცა კომიტეტში კიდევ შევიდა ფული—შეგინებოთ,—უპასუხეს იმას.

IV
 როგორც ვიცით, მოძრაობაში 1905 წ. ხალხმა წაგო. ციხეები და ციხეები იმისთვის ტუსადებოდა. გორის ციხეში ამოჰყო თავი პატრიარქს. შეეშინდა. ამისთანა ბოლოს არ ელოდა. მამა რომ მოვიდა სანახავად, ტირილი მოუვიდა. ცხარე ცრემლით სთავა, მიშველო!

— ამა შვილო, როგორ გიშველო? — მარშალს სთხოვე. განა იმან არ იცის რომ მუდამ წინააღმდეგი ვიყავი მოძრაობისა? სოფლებს თუ დაგვიბოდი ვარდებდი ხალხს, წყნარად იყავით მეთუ, რუ აპყვებით მეთუ პარტიის ხალხსა. ჩვენ საქართველოში უნდა მოგვადი საქმეები ჰქონდებოდა ნიკონობით. მიდგა-მოდგა, ვისილი—დაიხსნა შვილი. ცოტა ხნის შემდეგ პატრიარქს იმისთვის ადგო—მეჭრელო.

— მთელ რუსეთში გამარჯვებული იყო ხელმწიფის მთავრობა. დაიფანტნენ წინააღმდეგი პარტიები.
 შეიკროთ ცოლი პატრიარქს. ის იყო მისი ახალი თანამდებობა და დაბინდვდა ერთ პატრიარქს სოფელში კანკელარის მწვერალთ. რუსეთში მოხდა დედისაც გათავადებელი ომი და პატრიარქს იმისთვის ახალი შემოსავლის წყარო—ჯარის კაცების ფულის გამოტანა ხანაინდა.

— პატრიარქს ქალაქი გამიკეთებოდა, რომი შვილი მყავს ომში, ორიც შაპს-ნენები აიან. არ მერგება ფული?—სთხოვდა ვინმე გლეხკაცი.
 რას მამცემ? — ჯერ დაფიქრებოდა მიხონვნილო, თავს მოიქეზებდა, მერე უპასუხებდა: — რაც გინდა ადევ, მხოლოდ გამიკეთე სპეტი.

— ათი თუმანი!
 — ძალიან ვარგი!—მხარულათ იტყვოდა ჯარის კაცების პატრიარქს.
 — მამიტანე დედის მოწმობა, მამა, მამა, შენ შეპირა არა გქვინა? — დაიხ, პატრიარქს!
 — შაქო, ვერ მიშვილი კი ყველს და ვრამო?

— რატომ? დადი სიამოვნებით.
 — ფასი?
 — ფასი, რა ფასი? თქვენზე არაფერი არ დიკარგება. ხვალ მოვაქანე! — როცა ბნელმა ხალხმა, რომლის თვალში სოფლის მწვერალი დიდი ჩინოვნიკი იყო, გაიყო პატრიარქს გემში მისი სახლი აქისა ყველით, ერთი და დედლებითა. ხან და ხან ამ სურსათს გასასყიდათ ჰგანინდა თბილისში. ფულიც ბევრი იშოვნა. სახლის ამწვენას აპირებდა. ფარჩა-ხავერდში შეყვანდა ცოლი ჩაცვული.

მაგრამ სრულიად მოულოდნელად შეემთხვა დიდა უსიამოვნება: ერთი ჯარის კაცის სახლად დაპირდა თხოვნილი თუმანი თუ მივლენოთ „ზაპასნი“ ფულსა. მაგრამ დაუფიქრებინა ეს ოჯახი ვიღასაც შეგნებულ კაცს:

— ხომ არ გავგვლით? თქვენი შვილი ომის ველზე სისხლსა დგროს, დღე და დღე ტუსადებოდა მიუჯვენია გული, რომელიც ნიკოცხელი და დედა შაქოცხელი დაუბრუნდა, და მამა დედას გასუქებულ მწვერალს უნდა ჩაეყარათ მისი დედა ფული? რა გენათ რომ ქალაქი დაგვიყვინა? მიაშავეთ 50 მანეთი ენუფი. ქრთამების კრეფა დამიშალს თორემ სამსახურიდან გამოავლებენ.

გამარჯდა, სანთელივით აინთა პატრიარქს, როცა გაიყო რომ ქრტიან-შვილებმა მიიღეს 540 თუმანი, და იმას კი წელი არ დაუდგეს. გადავიგონა ბეელი ქერა უღვაშები, და დივიგონა.

— დედას უტირებ! ამა არ მომცინა!
 V
 განიერი სოფლის გზა წყალ ნაპირა მიობოდა ხეობისკენ. პაპმა ბილკო გველივით იკლავებოდა მწვანე ხალხში. კარმა შორს მიჰყარა ღრუბელი. სუფთა ცამ გაუღომა კონხებსა და სახლებსა.

— ჯაგბე შუა თავ დილუნული მიდიოდა პატრიარქსი ყოფნა რა მამამადლობა? სულ ის იძახა, ნეტავი ამ ყაბათი იქ

— ნეტავი შენი ნახვა მიდრისო ვუფლო, და სულ ტუტეული და ფეხ-შაშველა ვყე!—ფიქრობდა თავის ქმარზე, ვისიც ცამეტი თუმან ნაქვერად დღეს მიიღო.

— სად მიდისარ?—უტყებ შვილისმა ვრადის გულმოსული ხმა.—გაჩერდი! აუჩქოლდა პელას გული. მტლები ჩამეტყო. კანკალმა აიტანა. თითქო მიწიდან ამოძვარო, ორ ნაბიჯში გაჩნდა მწვერალი.

— დღეს ფულის დარიგება იყო, — დ...დ...დაიხ, ბ...ბ...ბ...ბ...
 — სად არი ჩემი თხოვნიკი თქვინი? დამივიდეს!—უბრძანა მწვერალმა პელას.

— ნეტავი შენი ნახვა მიდრისო ვუფლო, და სულ ტუტეული და ფეხ-შაშველა ვყე!—ფიქრობდა თავის ქმარზე, ვისიც ცამეტი თუმან ნაქვერად დღეს მიიღო.

— სად მიდისარ?—უტყებ შვილისმა ვრადის გულმოსული ხმა.—გაჩერდი! აუჩქოლდა პელას გული. მტლები ჩამეტყო. კანკალმა აიტანა. თითქო მიწიდან ამოძვარო, ორ ნაბიჯში გაჩნდა მწვერალი.

— დღეს ფულის დარიგება იყო, — დ...დ...დაიხ, ბ...ბ...ბ...ბ...
 — სად არი ჩემი თხოვნიკი თქვინი? დამივიდეს!—უბრძანა მწვერალმა პელას.

— დღეს ფულის დარიგება იყო, — დ...დ...დაიხ, ბ...ბ...ბ...ბ...
 — სად არი ჩემი თხოვნიკი თქვინი? დამივიდეს!—უბრძანა მწვერალმა პელას.

— დღეს ფულის დარიგება იყო, — დ...დ...დაიხ, ბ...ბ...ბ...ბ...
 — სად არი ჩემი თხოვნიკი თქვინი? დამივიდეს!—უბრძანა მწვერალმა პელას.

VI
 შემოდგომის ცივი დღე იყო. შავი ღრუბლები ზარმაცათ დადიოდნენ ცაში.

სტრიკა. გაყვნილ მიწის გვირგვინი დედასა და მამასა შორის.

— მთელი ბარგი-ბარხინი გატყენილი ურები მატრალეზდა განიერ სოფლის გზაზე, რომელიც სადგურთან მიდიოდა. შორ-ახლო დაბადა ხმაზე ორი მგაზარი ლაპარაკობდნენ:

— მადლობა დმერთს, გაამიქს ჩვენი სისხლის მსმელი. იცი ვისი ბარგია? — ვისი?
 — მწვერლისა. ჩაუჭერეს გაზეთში, როგორ სწოვდა გულე-კაცს, ერთ ქალს, ჯარის კაცის ცოლს გზაში წაართვა ფული... და სამსახურიც დაითხოვეს ხალხი სიბრულით ფეხზე აღარ არის. შეზე, შეზე! დაკრეპული ჩოხით მოვიდა, ძველ ხურჩის ხხარზე გადაკიდებულყო, აქედან კი ოთხი ურით ჩაბარებულყო მისის...

VII
 დიდი ძალი ხალხი იმ. ხეგრ-პელო, რომელიც ვერ მოვიგეთ, რადგანაც მრავალი მოდლატი იყო—გოლკუქის მომხბრე, ძირველ გაბირობა ხალხი და ტახტიდან გადასადგო ხემწიფე, გამოიწვია რეგულატორი.

მფლობელობაში შევიდა ახალი მთავრობა. მთელი რუსეთი შეიძრა. ბევრი დამბრუნდა ციხეებიდან, ციხეებიდან—რომლებიც იყვნენ უწინდელი მთავრობიდან დასჯილნი, ისინი ჩააყენეს ადგილებში. პატრიარქს იჯდა ტახტის ბოლოზე გამარჯვებულყო. იარა მთელი დღე მარხის ქალკს ბოლოვებოში, ეტებდა საქმეს, ან ალაგსა, მაგრამ ვერაფერი ვახდა.

— ამა მე ვინ რას მამცემს? სულ პატრიარქის ხალხს დაუბრუნეს ადგილები? წარმოიდგინე, ნატო!—გულმოსული ეტებოდა ცოლს—მარკოზა, რომელიც, გახსმამ, მე გადავარგე ციხეებში, ქვეყანას იკლავდა, მილიციონერათ დაუქვინებოდა—ათ თუმანს იტებ. შენზედა ქრტიანო, მიწით, ციფთა დამიკოთ თავი, რაღაც უფიქრე და ძინი ვეგია კლავზე და ქუმში კომისარათ დაუნახეთ მეშაქვე, ოცდათხუთმეტი თუმანი აქს თვეში.

— სუყვლაფერი შეიღებ უნდა ჰქონდეს კაცს!—ნახი ხნით მიმართა ქმარს ნატო, —რა ვქნათ? ჯერ ხომ გავქვს სახლი?
 — სულ რომ ისე ვიყო უსაქმოთ—ამა მიეღი წელიწადი—მიღე დილენვა რაც მოვაგროვე მწვერლობაში.

— მა, თავს ხომ ვერ მოიკლამ, პატრიარქსა?
 — ჰე! კარგია რომ კაცმა შორ დაინახოს. პატრიარქსთან პარტიის ჩიფრები, მაგრამ ციხე ძირველ შემაშინა... რაც მე ვწერე მარშალსა და ვწერე, მე მეტოქე არაფერი სერთო არა მიქვს მეტოქე რეგოლოტიკონერთან, ძალია ჩამითრება მეთუ... მაგრამ ვინ მოიგონებდა, რომ ათი-თორმეტი წლის შემდეგ ესე ადვილათ გადაადგდნენ ნიკოლოზსა? ამა სად იყო კეთა? დღე, გვეგზავნეთ ციხეებში, ესეა რამე დედ ადვილს მამეტიდნენ. ვინ იცის აქაური კომისარ გყოფილყავი? სა მოცი თუმანი მექნებოდა თვეში. მამა ჩემი სრულით ვაგვიდა, როცა გაიგო რომ იმის შვილი სოციალ-დემოკრატიის პარტიის ყოფნა რა მამამადლობა? სულ ის იძახა, ნეტავი ამ ყაბათი იქ

— ნეტავი შენი ნახვა მიდრისო ვუფლო, და სულ ტუტეული და ფეხ-შაშველა ვყე!—ფიქრობდა თავის ქმარზე, ვისიც ცამეტი თუმან ნაქვერად დღეს მიიღო.

— სად მიდისარ?—უტყებ შვილისმა ვრადის გულმოსული ხმა.—გაჩერდი! აუჩქოლდა პელას გული. მტლები ჩამეტყო. კანკალმა აიტანა. თითქო მიწიდან ამოძვარო, ორ ნაბიჯში გაჩნდა მწვერალი.

სწორობა, მაგრამ შეთანხმებოდას მერე ფორმა „შეთანხმებოდა სკოლს. „Кредит—უფლოდ... ჩემი ახროთ არც ეს არის სწორე თარგმანი იმის მიხედვით, რომ კრედიტი ნიშნავს ვალს, ნიშნავს, ნიშნავს ალბათს.

„Механизм—ქრისტიანობის სწორე თარგმანი სწორე არ არის ორფო ტრანსკრიფციის სწორე თარგმანი. „Минута—წამი—ო და „Секунда—წუთი—ო ბრძანებს „ბ. იოსები, მაგრამ ესეც არ არის მართალი. მინუტა—წუთი და სეკუნდა—წამი. წამი წამისდა წამისადა და ნიშნავს სეკუნდის დროს, ესე იგი თვალის დახამხამებამა. გარდა აღნიშნულსა სხვა ნაკლებობებაც მოეპოვება მან ავლოვილის ნაშრომს, მაგრამ დირსებზე დიდი აქვს: სოფიერთი ტრანსკრიფციის მშვენიერად არის ნათარგმნი. ყველა ქართულმა, ასე თუ იქნე სწავლა-აღზრდის საქმესთან დაახლოვებულმა, თვისს მოვალეობად უნდა ჩასთვლოს თითო ცალის შეტანა ამ ფრიად სუქრო და სასარგებლო წიგნისა.

გ. იმანიშვილი.

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

სწორობა, მაგრამ შეთანხმებოდას მერე ფორმა „შეთანხმებოდა სკოლს. „Кредит—უფლოდ... ჩემი ახროთ არც ეს არის სწორე თარგმანი იმის მიხედვით, რომ კრედიტი ნიშნავს ვალს, ნიშნავს, ნიშნავს ალბათს.

„Механизм—ქრისტიანობის სწორე თარგმანი სწორე არ არის ორფო ტრანსკრიფციის სწორე თარგმანი. „Минута—წამი—ო და „Секунда—წუთი—ო ბრძანებს „ბ. იოსები, მაგრამ ესეც არ არის მართალი. მინუტა—წუთი და სეკუნდა—წამი. წამი წამისდა წამისადა და ნიშნავს სეკუნდის დროს, ესე იგი თვალის დახამხამებამა. გარდა აღნიშნულსა სხვა ნაკლებობებაც მოეპოვება მან ავლოვილის ნაშრომს, მაგრამ დირსებზე დიდი აქვს: სოფიერთი ტრანსკრიფციის მშვენიერად არის ნათარგმნი. ყველა ქართულმა, ასე თუ იქნე სწავლა-აღზრდის საქმესთან დაახლოვებულმა, თვისს მოვალეობად უნდა ჩასთვლოს თითო ცალის შეტანა ამ ფრიად სუქრო და სასარგებლო წიგნისა.

გ. იმანიშვილი.

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

სწორობა, მაგრამ შეთანხმებოდას მერე ფორმა „შეთანხმებოდა სკოლს. „Кредит—უფლოდ... ჩემი ახროთ არც ეს არის სწორე თარგმანი იმის მიხედვით, რომ კრედიტი ნიშნავს ვალს, ნიშნავს, ნიშნავს ალბათს.

„Механизм—ქრისტიანობის სწორე თარგმანი სწორე არ არის ორფო ტრანსკრიფციის სწორე თარგმანი. „Минута—წამი—ო და „Секунда—წუთი—ო ბრძანებს „ბ. იოსები, მაგრამ ესეც არ არის მართალი. მინუტა—წუთი და სეკუნდა—წამი. წამი წამისდა წამისადა და ნიშნავს სეკუნდის დროს, ესე იგი თვალის დახამხამებამა. გარდა აღნიშნულსა სხვა ნაკლებობებაც მოეპოვება მან ავლოვილის ნაშრომს, მაგრამ დირსებზე დიდი აქვს: სოფიერთი ტრანსკრიფციის მშვენიერად არის ნათარგმნი. ყველა ქართულმა, ასე თუ იქნე სწავლა-აღზრდის საქმესთან დაახლოვებულმა, თვისს მოვალეობად უნდა ჩასთვლოს თითო ცალის შეტანა ამ ფრიად სუქრო და სასარგებლო წიგნისა.

გ. იმანიშვილი.

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე

პირველი მხარე